

عنوان مقاله:

بررسی دیدگاه ها درباره کیستی خلیفه و مستخلف عنه در عبارت انی جاعل فی الارض خلیفه

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های تفسیر تطبیقی، دوره 3، شماره 6 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

عسگر دیرباز - دانشیار گروه فلسفه و کلام اسلامی، دانشگاه قم

حسین مطلبی کربکندی - دانشجوی دکتری کلام اسلامی، دانشگاه قم

خلاصه مقاله:

عبارت انی جاعل فی الارض خلیفه از آیه 30 سوره بقره از عبارات پرکاربرد و چالشی در تاریخ علوم اسلامی به شمار می رود. دیدگاه های مختلفی درباره کیستی خلیفه و مستخلف عنه از سوی مفسرین، متکلمین، عرفا و فلاسفه طرح شده است. در این پژوهش تلاش می شود، ضمن تحلیل و بررسی این دیدگاه ها، نظریه صحیح بازشناخته شود. به این منظور، پس از بررسی کلی چیستی خلیفه و مستخلف عنه، نخست احصاء جامعی از نظریات مختلف مطرح شده، صورت گرفته، سپس میان این دیدگاه ها بر مبنای تحلیل متن آیه موردبحث و روایات مربوط داوری شده است. ابتدا مستخلف عنه بررسی شده و از تحلیل خود آیه و روایات مربوط چنین نتیجه گرفته شده است که مستخلف عنه در این آیه، خداوند متعال است. سپس، با توجه به نتیجه مذکور، احتمالات ممکن بررسی شده و نشان داده شده است که تنها حالت مقبول این است که خلیفه خدا، مصادیق ویژه ای داشته باشد و منصوب خداوند متعال باشند.

کلمات کلیدی:

خلیفه، مستخلف عنه، خداوند، انسان، ملائکه.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/862198>

